

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 23P/2/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214200057
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. G.Tomčovčíková Šandalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2014:7214200057.2

Rozhodnutie

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Gabrielou Tomčovčíkovou Šandalovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého K. N., R.. X.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, pracovisko Košice IV, na návrh otca X.. K. N., R.. X.X.XXXX, T. D.Ú. C. J. R. B. J. Č.. X, za účasti matky K. N., R.. X.X.XXXX, trvale bývajúcej C. J. R. B. A. Č.. X, v konaní o zmenu umiestnenia maloletého, takto

rozhodol:

Mení rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 17C/84/2011 zo dňa 28.11.2011 tak, že zveruje maloletého K. N., R.. X.X.XXXX, do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený a povinný sa o maloletého osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Zaväzuje matku prispievať na výživu maloletého K. N., R.. X.X.XXXX za obdobie od 1.1.2014 do budúcnosti výživným vo výške po 110 € mesačne, ktoré výživné je matka povinná platiť do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého.

Dižné výživné zo strany matky voči maloletému K. za obdobie od 1.1.2014 do 30.6.2014 vo výške 660 € zaväzuje matku zaplatiť k rukám otca maloletého do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Návrh matky na úpravu styku s maloletým zamieta a styk matky s maloletým K. neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec maloletého doručil tunajšiemu súdu dňa 7.1.2014 návrh, ktorým žiadal súd o zmenu umiestnenia maloletého zo starostlivosti matky do jeho osobnej starostlivosti, zo strany matky, aby určil výživné a navrhoval upraviť styk matky s maloletým, ktorému z jeho strany nebudú kladené žiadne prekážky, súčasťou tohto návrhu bol i otcom podaný návrh na vydanie predbežného opatrenia o zverení maloletého K. predbežne do jeho osobnej starostlivosti. Uvedené návrhy otec odôvodňoval tým, že manželstvo rodičov maloletého bolo rozvedené dňa 28.11.2011 rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 17C/84/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.1.2012, ktorým maloletý K. i jeho brat N. boli na čas po rozvoze zverený do starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého K. po 180 € mesačne, na výživu maloletého N. po 120 € mesačne a zároveň bol upravený i styk otca s maloletými deťmi, dňa 16.12.2013 ho vo večerných hodinách telefonicky kontaktoval maloletý syn s plačom, že po predchádzajúcej hádke s matkou chcel ísť k nemu, zostať uňho bývať, počas tohto telefonátu matka uviedla, že keď chce, nech ide bývať k otcovi, otec preto pre syna prišiel, maloletý bol pobalený matkou so všetkými učebnými pomôckami a niekoľkými osobnými vecami, matka nevyjadrila a ani dopredu neupozornila, že plánuje nezhody medzi ňou a synom riešiť prechodným pobytom v ich domácnosti, syn prišiel veľmi rozrušený, prvé dve noci sa mohutne potil, v spánku sa triasol, nevedel sa zohriať, tieto

prejavu postupne ako rozprával o prežitých udalostiach odzneli a syn sa upokojil, od sporného momentu pobytu dieťa jasne deklarovalo, že sa do spoločnej domácnosti k matke vrátiť nechce, odmietalo aj v čase podania návrhu akýkoľvek osobný kontakt osamote s matkou, vzniknutá situácia bola vyvrcholením dlhšie pretrvávajúcich nezhôd medzi synom, jeho matkou a jej novým priateľom, na ktoré už niekoľkokrát v priebehu posledných desiatich mesiacov maloletý otca telefonicky vo večerných hodinách s plačom upozorňoval s tým, že situáciu doma už nevedel vydržať, vždy po rozhovore sa však upokojil a odmietol ponúkanú pomoc v podobe návštevy psychológa, 2.6.2013 vo večerných hodinách sa na maloletého facebooku objavila správa v znení „tota moja matka ma raz do hrobu privedie, ja pri nej spácham samovraždu“, pričom šlo o slová, ktoré od maloletého otec nikdy predtým nepočul, keďže otec vedel o problémoch maloletého s matkou, telefonicky kontaktoval psychologičku N.. Q. C., cez letné prázdniny sa situácia navonok upokojila, preto so synom psychologickú pomoc nevyhľadal.

Odkedy je maloletý K. uňho, otec tvrdil, že matku na jej vyžiadanie aj sám 4x informoval elektronickou poštou, niekoľkokrát i telefonicky, ako aj pri osobnom kontakte pri preberaní druhého syna N., o stave, správaní a odmietavom postoji maloletého stretnúť sa s ňou osamote, o jeho túžbe zostať u otca a odmietaní vrátiť sa domov, uviedol, že v tom čase matka nenavrholo žiadne riešenie vzniknutej situácie, preto on 28.12.2013 navštívil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, kde sociálnou pracovníčkou po konzultácii mu boli ponúknuté možnosti riešenia situácie, vzhľadom na nemenný postoj maloletého dňa 29.12.2013 zaslal matke maloletého elektronickou poštou návrh rodičovskej dohody ohľadne zmeny zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti, na ktorý návrh matka nereagovala, dňa 29.12.2013 ho maloletý K. požiadal o zabezpečenie niekoľkých osobných vecí z domácnosti u matky vrátane notebooku, vecí na lyžovanie, cvičiek, ponožiek, trenírok, na elektronickú poštu matka nereagovala, napriek informovaní o odmietavom postoji maloletého k osobnému stretnutiu s ňou trvala na tom, že veci si musí prísť do jej domácnosti maloletý vyzdvihnúť sám, čo maloletý odmietol, dňa 31.12.2013 matka bez ohlásenia prišla do bydliska rodičov otca maloletého, ktorý u nich trávil spolu so synmi časť sviatkov a dožadovala sa stretnutia osamote s maloletým K., s čím maloletý nesúhlasil, trval na prítomnosti otca, maloletému priniesla zdravotný preukaz poistenca, medzitým prebiehali pravidelné stretnutia otca s mladším synom N., dňa 5.1.2014 matka zaslala otcovi SMS správu poukazujúcu na platené rozhodnutie súdu o zverení oboch detí do jej starostlivosti a jeho právo stretávať sa s deťmi iba v dohodnutých časoch a termínoch a vyjadrila očakávanie, že obidve deti jej otec odovzdá o 17,00 hod., ako to bolo stanovené súdom, preto otec sa s oboma synmi dostavil na adresu bydliska matky v uvedenom čase, kde starší syn za jeho prítomnosti v prítomnosti matky sa jasne vyjadril, že sa domov vrátiť nechce a že chce ostať u otca; maloletý mal pripravené aj písomné vyjadrenie tohto svojho stanoviska, čo od neho matka odmietla prevziať, preto otec ho následne matke zaslal naskenované v prílohe elektronickej pošty, o uvedenom telefonicky vo večerných hodinách v ten istý deň kontaktoval pohotovostnú službu - sociálnu pracovníčku, syn v čase podania návrhu odmietal naďalej stretnutia s matkou, preto na odporúčanie sociálnej pracovníčky bola dohodnutá návšteva poradne, psychológa pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach na deň 7.1.2014 s prislúbenou účasťou i matky maloletého, vzhľadom na nemenný postoj maloletého otec teda podal predmetné návrhy, k svojim pomerom uviedol, že už piaty rok v tom čase žil v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej 15-ročným synom v trojizbovom byte, spolužitie hodnotil ako harmonické, nekonfliktné, vzťah s terajšou partnerkou, jej synom a jeho synmi sa začal budovať od jari 2011, od leta 2011 trávili všetci piati letné a zimné dovolenkové obdobia spoločne, v lete 2011 a 2013 trávili spoločnú dovolenku pri mori, počas roka trávievali časť v rôznych spoločných aktivitách, postupne sa medzi partnerkou otca a jeho synmi, rovnako aj medzi synom partnerky a synmi otca vytvoril blízky vzťah, predovšetkým maloletý K. a partnerkin syn mali veľa spoločných záujmov, navštevovali pravidelne spoločne posilňovňu, trávili spoločne voľný čas aj so svojimi priateľkami, vo svojich statusoch na facebooku sa označili za bratov, od júna 2013 trávievali veľa spoločného času všetci piati spolu i s rodičmi otca dieťaťa na ich novej záhrade, čo ešte viac utužilo ich vzájomné vzťahy, otec uviedol, že zachovával od pobytu maloletého uňho vzťah K. s mladším bratom N., nedochádzalo k obmedzovaniu ich stretnutí, i medzi synmi neboli kladené žiadne prekážky, bývali na jednom sídlisku vzdialenom len niekoľko ulíc, ich bydliská boli dostupné aj bez použitia MHD, veľa času trávievali v domácnosti u rodičov otca v ich rodinnom dome, kde deti mali vytvorenú detskú izbu. Dňa 2.9.2013 maloletý nastúpil do prvého ročníka Z. R. N. B. C. J., ktorá škola je rovnako vzdialená z bydliska otca i z bydliska matky dieťaťa, v tom čase, keďže k situácii došlo náhle, maloletý K. a syn priateľky otca užívali spoločnú izbu, ktorú otec plánoval prispôsobiť a upraviť na dve samostatné miestnosti.

Tunajším súdom uznesením sp. zn. 23P/2/2014 zo dňa 8.1.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7Cop/92/2014 zo dňa 31.3.2014, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 10.4.2014, bolo rozhodnuté o nariadení predbežného opatrenia, teda o predbežnom zverení maloletého K. do osobnej starostlivosti otca, pričom z odvolania voči prvostupňovému rozhodnutiu o nariadení predmetného predbežného opatrenia zo strany matky, doručeného súdu dňa 3.2.2014, okrem iného vyplýva, že matka mala za to, že otec sa nesnažil získať jej stanovisko k udalosti dňa 16.12.2013, poukázala na to, že maloletému nebránila a nenútila sa vrátiť domov, vyjadрила svoj smútok, sklamanie z celkovej situácie, mala za to, že hádka medzi ňou a maloletým 16.12.2013 nebola bezdôvodná, skutočnou príčinou bolo zatajenie troch zlých známok zo školy, neskorý príchod maloletého a nedvíhanie telefónu, keďže maloletý nepovedal matke o trojkách, ktoré dostal v škole, po telefonickom dopyte matky na tieto známky jej uviedol, že to nie je jej vecou a má mu dať pokoj, matka ho upovedomila o tom, že v zmysle ich predchádzajúcej dohody očakáva jeho príchod do domácnosti o 18,00 hod., čo maloletý nerešpektoval, medzitým matke niekoľkokrát nezdvihol telefón a domov prišiel až o 18,35 hod., kedy ho požiadala o vysvetlenie jeho správania, o dôvode zatajenia zlých známok a nedvíhanie telefónu ako i neskorého príchodu, maloletý reagoval odvrknutím, že sa nemá oňho ani o jeho známky v škole starať, že si môže robiť čo chce, že ona mu to nemôže zakazovať a hovoriť mu čo má a čo nemá robiť a začal na ňu zvyšovať hlas, keď sa mu snažila vysvetliť svoj postoj, tvrdila, že maloletý sa už nezdržal, začal po nej kričať, znevažovať jej výchovu, urážať ju a osočovať, prečo zvýšila hlas, čo však K. nezastavilo, agresívne v hádke a v osočovaní pokračoval, preto mu v roztržení dala zopár faciek, čo hneď oľutovala, keďže nejde o jej spôsob výchovy, svoje správanie odôvodňovala tým, že maloletého má veľmi rada a že jej záleží na jeho budúcnosti, aby z neho bol úspešný a slušný človek, jej vysvetlenie, tvrdila, že K. neprijal a nechcel prijať, chcel odísť k otcovi, tvrdiac, že matka mu nerozumie, v čom mu následne nebránila a pri odchode mu povedala, že ho má veľmi rada, dúfala, že u otca sa upokojí a príde späť domov, preto mu prvé dni pre istotu ani nevolala, následne sa s ním snažila komunikovať, K. sa však cítil dotknutý a odmietal s ňou byť osamote, 5.1.2013 sa odmietol k nej opätovne vrátiť, tvrdila, že celý čas sa oňho zaujímal a zisťovala ako sa má, postoj maloletého ju veľmi zraňoval, zo situácie bola veľmi smutná, rovnako ju zraňoval aj postoj otca dieťaťa, ktorý na vyriešenie alebo aspoň zmiernenie celej situácie nič neurobil, jej ako rodiča maloletého sa pred maloletým nezastal, nepokúsil sa vysvetliť maloletému pozíciu matky, čím synovi ukázal, že neuznával jej úlohu a doterajšiu výchovu, z čoho vyvodzovala, že otec nemá predpoklady na to, aby syna mohol mať v osobnej starostlivosti, poukázala na to, že obdobne sa maloletý správal v čase pred štyrmi rokmi a to v čase rozvodu manželstva rodičov a vtedy odmietal navštevovať naopak práve otca, v dôsledku čoho ona uvedomujúc si nezastupiteľnú úlohu otca vo výchove a v živote dieťaťa a vzhľadom na jej vôľu, aby obaja dobre vychádzali a pravidelne sa stretávali, využila pomoc psychológa a ňou očakávaný výsledok sa dosiahol, pričom terajší prístup otca je úplne opačný, otec úmyselne prehliada fakt, že doteraz sa o výchovu syna starala väčšinou času práve matka, poukázala na to, že maloleté dieťa vo veku 15-ich rokov vzhľadom na svoj vek a životné skúsenosti nevie riadne posúdiť a uvedomiť si všetky dôsledky svojho prania, zdôrazňovala, že maloletý si neželal nestretávať sa s ňou, len vyslovil želanie sa presťahovať k otcovi a zdôraznila potrebu prístupu aj k nepríjemnejším opatreniam v záujme dieťaťa v dôsledku zhoršenia jeho výsledkov v škole, keďže pre ňu bolo najdôležitejším jeho dobro a využitie jeho potenciálu.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím otca, matky, kolízneho opatrovníka, maloletého K., listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 17C/84/2011 zo dňa 28.11.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.1.2012 na čas po rozvode manželstva rodičov maloletého bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli maloletý K. a jeho brat maloletý N., R.. X.X.XXXX, zverení do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého K. po 180 € mesačne, na výživu maloletého N. po 120 € mesačne, zároveň bol upravený styk otca s deťmi.

Zo správy kolízneho opatrovníka podanej v konaní vo veci rozvodu manželstva rodičov maloletého o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov voči maloletým deťom na čas po rozvode manželstva zo dňa 6.9.2011 vyplýva, že u kolízneho opatrovníka okrem iného otec uviedol, že v tom čase sa s maloletými deťmi stretával u svojich rodičov, čo bola jeho adresa trvalého pobytu, tvrdil, že deti si na celkovú situáciu v tom čase zvykli, vyhovovalo mu stretávanie sa s maloletými tak, ako to v tom čase fungovalo, uviedol snahu komunikovať s deťmi, s ktorými bol spolu na dovolenke v P., uviedol taktiež, že starší K. nechcel ísť k nemu, pretože mal toho veľa v škole, otec mu vyhovel a maloletého nenútil a maloletý K. a N. sa začali stretávať aj s jeho novou partnerkou od polovice júla 2011; matka

uviedla, že obe deti sa s otcom stretávali každý druhý víkend od piatku do nedele, behom pracovného týždňa raz jeden deň a raz dva dni, uviedla, že chlapci sa s otcom stretávali radi, jediný problém bol v tom, že starší syn K. prejavoval vôľu byť radšej doma, keďže mal pubertálny vek a mal už svoje záujmy. Šetrením kolízneho opatrovníka bolo ďalej zistené, že matka bývala v spoločnej domácnosti s oboma maloletými a spolu s nimi býval aj priateľ matky, maloletý K. bol žiakom ôsmeho ročníka I. a maloletý N. bol žiakom druhého ročníka I., K. navštevoval výtvarný krúžok a N. vybíjanú, K. matka platila za krúžok 100 € ročne, N. 3 € mesačne, K. trpel na alergiu, bol vakcínovaný a dostával lieky, maloletý N. ešte navštevoval školskú družinu, otec platil pravidelné výživné v sume 180 € na K. a 120 € na N., býval u rodičov, ktorým prispieval na bývanie, stravu a pod. 200 € mesačne, mal výdavky aj v domácnosti svojej vtedajšej partnerky, kde trávil väčšinu času, mesačné výdavky matky na nájomné boli 230 € a matka mala výdavky na svoje auto.

Z opisov mzdových listov rodičov vyplýva priemerný mesačný čistý príjem matky, ktorá bola zamestnankyňou materskej škôlky 539,15 €, otec bol zamestnancom spoločnosti H.-Q. a dosahoval priemerný mesačný čistý príjem 1.178,40 €. Dôvodom rozpadu manželstva rodičov detí boli ich povahové odlišnosti.

Zo správy kolízneho opatrovníka doručenej súdu dňa 26.2.2014 vyplýva, že otec žije v trojizbovom byte s priateľkou, s maloletým K. a priateľkiným synom, byt je v osobnom vlastníctve priateľky otca, otec je zamestnaný v spoločnosti H.-Q. O., I..W..V., hradí synom poistenie a to N. 49,95 € štvrťročne, K. 7,50 € a 10 €, spláca pôžičku vo výške 200 € mesačne, ostatné výdaje hradí spolu s priateľkou napoly. Maloletý K. v čase podania správy kolízneho opatrovníka navštevoval prvý ročný gymnázia, šetrením kolízneho opatrovníka bolo zistené, že otec nenavrhol upraviť styk matky so synom, nakoľko nechcel brániť vo výkone rodičovských práv matke, s maloletým navštívil psychologičku K.. Q. ohľadne problémov maloletého so stresom a problémami v rodine, konkrétne s matkou.

Dňa 22.1.2014 sa ku kolíznemu opatrovníkovi dostavil aj samotný maloletý K., ktorý uviedol, že mama trvala na tom, aby mal dobré známky, nevedela ho ani pochváliť, sústavne sa len hádali, matka narážala na otca a vyjadrovala sa negatívne na jeho adresu, necítil sa u matky ako doma, ktoré pocity mal od septembra 2013, matka ho sústavne vyhadzovala z domu, čo on následne privítal, začal mať iné názory ako matka, bál sa chodiť domov, učil sa a snažil sa pomáhať, ale mame ako by to nestačilo, keď odišiel otec so spoločnej domácnosti, mama maloletému hovorila, že ho nechce, že má ísť preč, nevychádzal ani s priateľom matky, nakoľko „ sa hrá na jeho otca “, uviedol, že sa stalo i to, že ho priateľ matky udrel; od doby čo bol u otca, s matkou nebol v kontakte, bál sa s ňou v tomto kontakte byť, nežiadal upravovať styk s matkou, pretože chcel, aby sa situácia ustálila a chcel by začať postupne, pokiaľ ide o jeho vzťah s mladším bratom uviedol, že tento je zvláštny, brat vždy držal stranu mame a jemu robil naprieky, s týmto sa stretával keď mal určený styk s otcom, mal za to, že situácia od kedy bol u otca sa zlepšila, dosahoval lepšie známky v škole, mal dobrý vzťah s otcovou priateľkou, jej synom, poukázal na to, že matka ho odmietla pustiť na lyžiarsky výcvik údajne z dôvodu, že odmietol ísť na lyžovačku s ňou a jej priateľom, vyjadril vôľu byť zvereným do starostlivosti otca, keďže tak, ako to bolo v čase jeho vypovedania u kolízneho opatrovníka, mu to vyhovovalo najviac.

Dňa 29.1.2014 sa ku kolíznemu opatrovníkovi dostavila i matka, ktorá vnímala situáciu vo veci predbežného opatrenia ako predčasnú, závery ako unáhlené, chcela si situáciu s K. ujasniť aj za pomoci psychológa, uviedla, že so synom sa ešte ani nerozprávala, nemala možnosť odkedy je u otca, poukázala na obdobnú situáciu, ktorá nastala v čase, keď spoločnú domácnosť opustil otec maloletého, ako je to uvedené vyššie, dodala, že jej bolo ťažkým vyjadriť sa k danej veci, keďže táto vec bola čerstvou a potrebovalo to svoj čas, poukázala na to, že v čase spolužitia s otcom tento sa vyhráždal matke, že si niečo urobí, preto maloletému povedala, že on ju takto vydierať nebude, nakoľko si to už raz zažila, komunikácia medzi rodičmi nebola realizovaná, pretože otec s matkou nekomunikoval, od začiatku predmetného obdobia začala táto ich komunikácia sporadicky, v súvislosti s maloletým vyjadrila názor, že dieťa patrí k matke a že nie jej správne, že s ňou syn nekomunikuje.

Kolíznym opatrovníkom doporučil zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky určiť výživné primerané veku a potrebám dieťaťa s ohľadom na finančné pomery matky, styk upravovať nenavrhol.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 21.3.2014 k odvolaniu matky voči nariadenému predbežnému opatreniu popieral tvrdenia matky, že by nezisťoval príčinu incidentu dňa 16.12.2013 aj z jej pohľadu, poukázal na to, že s matkou hovoril hneď v uvedený deň pri telefonáte s maloletým, na jeho dopyt matka reagovala tým, že sa so synom spolu pohádali a súhlasila s tým, aby on si pre maloletého prišiel a zobral ho k sebe, vyjadrila sa, že toto je želanie maloletého. Poukázal ďalej na to, že z vyjadrení syn zistil, že k vyostreniu situácie v uvedený deň došlo potom, čo podľa synových slov matka začala pred synom opätovne osočovať otca, že ich opustil, že sa o nich nestará, syn sa ho zastal a vtedy matka situáciu nezvládla a maloletého niekoľkokrát udrela, z vyjadrení maloletého mal tiež za to, že dieťa si postupne začalo uvedomovať, že matka sa snažila nahradiť deťom otca svojim terajším partnerom, takto prezentovala novú rodinnú situáciu aj pred deťmi, čo spočiatku obe deti prijali, ale K. postupom času, keď začal situáciu lepšie chápať, sa tomuto vzoprel, pravdivosť tohto tvrdenia maloletého vyvodzoval aj z konštatácie matky, že „K. ďaleko prekročil hranicu slušnosti, takto sa voči mame, mladšiemu bratovi, alebo voči otcovi jednoducho nemôže správať“, poukazoval na snahu matky neustále sa vykresľovať v lepšom svetle, keď napr. tvrdila, že maloletý sa po hádke upokojil a ona sa mu snažila pokojne vysvetliť, že mu nechce nič zakazovať a všetko robí len preto, že ho má veľmi rád a k tomuto maloletý uviedol, že po bitke sa utiahol na toaletu, kde sa triasol, mal kľče a nikto v domácnosti sa nezaujímal o jeho stav a tam dozrelo jeho rozhodnutie, že musí odísť preč, u otca následne uviedol, že v minulosti sa opakovane stávalo, že matka pri mnohých predchádzajúcich hádkach ho posielala preč z domu za otcom, že ak sa mu nepáči, nech sa odsťahuje, čo u maloletého hlboko narušilo pocit bezpečia a istoty v matkinej domácnosti a hlboko ho to zasiahlo, takáto situácia maloletého zneisťovala, brala mu pocit domova a zázemia, čo len následne vyústilo do odchodu maloletého z domácnosti dňa 16.12.2013 a odmietaním styku s matkou; poukazoval znova na to, že o celkovej situácii, o výsledkoch maloletého v škole, o jeho problémoch matku informoval formou mailov, matka prvýkrát nadviazala kontakt s maloletým až 24.12.2013, popieral tvrdenia matky, že by u maloletého podporoval odmietavý postoj k matke, pokiaľ ide o matkou tvrdenú snahu o nové budovanie vzťahu maloletého K. s otcom po rozchode rodičov, poukázal na to, že matka navštívila so synom psychologičku N.. N., ktorú následne kontaktoval aj on, keď sa snažil objektivizovať situáciu a vysvetliť svoj pohľad vo vzťahu k maloletému K., ale keď sa matka o tejto konzultácii dozvedela, s krikom mu túto snahu objektivizovať stav vytkla, neustále prezentovala vulgárnymi osočujúcimi SMS správami smerom k nemu a tieto názory na otca predkladala aj synom, v čom on videl ako dôsledok zmenu správania maloletého k nemu, o uvedenej návšteve on už ďalšiu spoluprácu zo strany matky nezistil a táto odmietala akúkoľvek ďalšiu návštevu psychológa, vzťah s K. sa upravil vďaka opätovnému nadviazaniu kontaktu s maloletým cez SMS správy a neskôr obnovením osobného kontaktu; na pomoc maloletému v terajšej životnej situácii po odsťahovaní sa z domácnosti matky, kedy videl, že maloletý odmieta akýkoľvek kontakt s matkou, na jej telefonáty reagoval rozrušene, častokrát ani nedvíhal telefón, navyše aj mimo takýchto chvíľ u maloletého zisťoval nekľud, spavosť, celkovo zvýšenú hladinu stresu, navštívil s maloletým psychologičku K.. Q., kde maloletý absolvoval niekoľko stretnutí, rovnako na stretnutí u kolízneho opatrovníka navrhol stretnutie syna s matkou u psychologičky, syn však opakovane odmietol stretnutie s matkou, viackrát mu on sám navrhol možnosť stretnutia s matkou, čo však syn stále odmietal, pri každom jej telefonáte sa veľmi znekludnil, postupne odkrýval situáciu so spoločného spoluzitia s matkou a jej novým partnerom ako aj mladším bratom N., tvrdil, že aj keď sa snažil vyhovieť požiadavkám matky, vždy mu prischla rola problémového rebelanta, egoistu podobného ako jeho otec, maloletý nebol schopný sa vystaviť takémuto kontaktu s matkou, otec rešpektoval rodičovské práva matky, vozil maloletého K. so sebou, keď chodil pre maloletého N. v čase úpravy styku, K. však odmietal matku a postupne odhaľoval situácie, ktoré jeho vzťah s matkou hrubo narušili, namietal tvrdenia matky o tom, že by výchovné metódy ňou používané boli nevyhnutnými, poukázal na to, že napr. zahrňovali podmienky, že ak do 22,00 hod. nespál, nemal desiatu do školy, ak sedel na toalete dlho, bola mu odňatá nabíjačka k mobilu, aby ho nemohol používať, domov musel chodiť presne na minútu, každé meškanie bolo trestané odobratím mobilu, neexistovala časová tolerancia pre prípadný pozdejší príchod, matka nebrala do úvahy ani objektívne dôvody meškania, napr. meškaním spoja s argumentom, že ju to nezaujíma. Tvrdil, že nepodporuje syna v odmietavom postoji a rebelantskom prístupe ako to tvrdila matka, neuznával však spôsob výchovy, ktorým dieťaťu bola braná istota bezpečia a pocit domova a ktorý bol založený na neustálych trestoch, manipulovaní so základnými potrebami dieťaťa a vyžadoval od dieťaťa byť neustále v strehu, konštatoval, že od príchodu maloletého do jeho starostlivosti sa maloletý upokojil, uvoľnil, zlepšil sa mu spánok, pribral od decembra 2013 do marca 2014 6 kg, zlepšili sa jeho známky v škole, u maloletého po príchode do jeho domácnosti zistil, že tento nemal dostatočné návyky na učenie, bol nepokojný a nesústredený, tieto problémy sa postupne upravili, vymedzili čas na učenie a pokojné prostredie, je kontrolovaná i kvalita naučeného, v čase keď prišiel maloletý k nemu bývať mal 6

trojak na polročnom vysvedčení, v čase podávania vyjadrenia mal len jednu trojku z matematiky. Matka od príchodu maloletého do starostlivosti otca neprispela ani raz na výživu maloletého, poukázal na to, že od príchodu K. do jeho starostlivosti matka zariadila individuálny tréning benbingtonu maloletého N. a to na deň, keď mal stanovené stretnutia s otcom, napriek tomu, že maloletý v iných dňoch týždňa krúžok nemá, v čase jarných prázdnin, keď mal byť N. u otca (aj s maloletým K.), si matka naplánovala cestu k sestre a k bratrancovi mimo J., otec bol pripravený na príchod maloletého, vzal si dovolenku, matka ho napriek uvedenému o zmene pobytu maloletého N. u neho neinformovala zavčasu, až tesne pred prázdninami, z čoho vyvodil, že sa matka snaží zamedziť styk oboch súrodencov. K vyjadreniu otec pripojil kópiu správy N.. Q. Q. detskej psychologičky zo dňa 11.3.2014, z ktorej vyplýva, že K. je v ambulancii sledovaný od januára 2014 na žiadosť a so súhlasom otca, došlo ku nadviazaniu kontaktu aj s matkou, ktorá navštívila zhodou okolností ambulanciu psychologičky pre ten istý problém a to odchod syna z domácnosti matky k otcovi, bol realizovaný pokus o spoločné stretnutie na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, čo však K. v tom čase odmietal, samotný K. prejavil záujem o pravidelné sedenia za účelom spracovania aktuálnej emočnej záťaže, konzultácie dovtedy boli v troch sedeniach, v popredí riešených tém bol konfliktnejší vzťah s matkou, nakumulovaný pocit k nej - vnímanie jej ako málo láskavej, ako direktívnej, nespravodlivej, výrazne voči jeho osobne hostilnej, dokonca popisoval otvorené agresívne prejavy zo strany matky a jej priateľa voči nemu, ktoré on vnímal ako výchovné zlyhanie a nespravodlivosť, poukazoval na to, že sa s ním nedokázali porozprávať, vysvetliť veci, všetko sa vždy otočilo proti nemu, popisoval zložitú pozíciu svojho prežívania smerom k matke, sklamanie, nedôveru, uviedol, že voči nej cíti blok a jej snahy o kontakt vnímal ako falošné; psychologička konštatovala u maloletého smerom k matke nespracovaný a nakumulovaný hnev, pričom otca maloletých vníma a popisuje ako dôsledného, čitateľného, láskavejšieho, spravodlivého, necíti od neho prejavy hostility, trestom v jeho domácnosti rozumie, nemá problém z ich akceptáciou, otca hodnotí ako dôsledného, s ktorým vie prostredníctvom dialógu problémy vykomunikovať, jednoznačne chcel v tom čas ostať v starostlivosti otca, kontakt s matkou neodmietal, mal však predstavu len krátkodobých stretnutí podľa jeho prirodzenej potreby dôvodiac tým, že si s ňou nemá čo povedať; vyšetrením rozumových osobnostných vlastností bolo zistené, že intelektová kapacita K. je v pásme nadpriemeru, je spôsobilý rozumieť súvislostiam, formulovať svoje vlastné postoje, dostatočne je asertívny, v rozhovore odolný voči sugescii, jeho osobnosť sa javí ako emocionálna, primerane zrelá vekovej pozícii, spoločenská, interpersonálne senzitívna, afektivita napätá so sklonsmi somatizovať napätie, bez prejavov porúch správania a emócií, či iných markerov psychopatológie.

Vo svojich výpovediach na pojednávaní konanom vo veci dňa 9.7.2014 rodičia trvali na nimi udávaných skutočnostiach vo vyššie uvedených písomných podaniach, k čomu otec doplnil, že návštevy psychológa samotným maloletým priniesli určitý pozitívny posun, maloletý sa stal uvoľnenejším, stále sa síce ťažko otváral, stále uňho pretrvávala neistota zo sklamaní z najbližšieho okolia, ale neustále spolu vzájomne komunikovali, snažil sa situáciu s maloletým riešiť, maloletý sa napriek tomu snažil vyhábať stretnutiam s matkou, k istému prelomu malo dôjsť v apríli 2014, kedy maloletý súhlasil a šiel s matkou na obed dôvodiac tým, že takáto forma styku mu vyhovuje, keďže si ju môže sám „regulovať“, následne sa situácia znova skomplikovala, keď maloletému prišlo niekoľko mailov a stará matka zo strany matky maloletého počkala pred školou, kde mu následne vyčítala, že je zodpovedný za rozpad terajšej rodiny a to, že odišiel od matky, že v prípade, ak matka v dôsledku tohto jeho konania ochorie, bude to jeho vina, uvedené viedlo znovu k zvýšenej potrebe spolupráce s psychológom, u maloletého sa znovu prejavila rozladenosť, prejav trasu rúk.

Otec na pojednávaní na uvedenom návrhu trval v celom rozsahu pokiaľ ide o výšku výživného túto ponechával na zvážení súdu.

K bytovým pomerom otec doplnil, že medzičasom zrekonštruoval byt a prispôbil podmienky v domácnosti tak, že maloletý už mal v tejto domácnosti vlastnú izbu, náklady na bývanie sú 250 € mesačne.

Maloletý v školskom roku 2013/2014 ukončil štúdium prvého ročníka gymnázia, ako poukázal na potrebu jednorázového nakúpenia oblečenia a ostatných potrieb maloletého, v súvislosti s popísanými psychickými problémami na doplatky za používané homeopatiká, ďalej na výdavky s návštevou psychológa v priemere 20 € mesačne, výdavky na výuku maloletého od kedy sa učí hrať na gitare 7 € za hodinu 4x mesačne, ako i výdavky na struny v priemere 15 € - 2-3x do mesiaca, poukázal na výdavky

maloletého, ktorý sa individuálne venuje športovým aktivitám, lezenia a spolu s otcom sebaobrane, s čím súvisia výdavky do 30 € mesačne, poplatok ZRPŠ bol zaplatený na začiatku školského roka matkou, za obedy v školskej jedálni mu otec uhradza po 20 € mesačne, na lístok MHD 29 € štvrťročne. Vzhľadom na to, že maloletý od príchodu do domácnosti otca pribral okolo 10-12 kg, otec poukázal na výdavky na výmenu oblečenia, ako i na výdavky na stravovanie, keďže vzhľadom na venovanie sa športovým aktivitám maloletý potrebuje v priemere 2-3 teplé jedlá denne.

Matka popierala tvrdenia otca, že by jej priateľ bol pred deťmi prezentovaný ako ich otec, prípadne, že by deti boli vedené k tomu, aby ho takto oslovovali a tvrdila, že deti jej priateľa začali spontánne oslovovať ako otec, začiatok problémov videla v období vo februári 2013, kedy po upozornení zo strany školy, že žiaci 9. ročníka, ktorý navštevoval aj maloletý, sa prestali učiť, boli zvýšené požiadavky na maloletého v súvislosti s prípravou na vyučovanie, maloletý začal chodiť i na doučovanie zo slovenského jazyka a následne v máji 2013 sa zoznámil so svojou vtedajšou priateľkou, čo viedlo k vážnejším problémom, keďže všetok čas chcel tráviť len s touto priateľkou, všetko ostatné odmietal a odsúval, tvrdila, že k náprave nevedli ani ich spoločné vzájomné rozhovory, že došlo následne i v dôsledku uvedeného k zhoršeniu známok maloletého, preto sa ho snažila viesť k zlepšeniu výsledkov štúdia, čo sa jej i následne podarilo a následne vyvstal problém, keď pri jednom z takýchto rozhovorov maloletý uviedol, že spácha samovraždu, pričom matka tvrdila, že takéto výroky počúvala počas spoluzitia rodičov od otca dieťaťa, k čomu ale následne upresnila, že šlo o v podstate o situácie ešte v čase jej tehotenstva; doplnila, že situácia sa vyhrotila v čase letných prázdnin v minulom roku, keď maloletý chcel celé tieto prázdniny tráviť s priateľkou, pričom sa potreboval učiť a pripravovať prechod na novú školu, odmietal matku rešpektovať v tomto smere tvrdiac, že učiť sa nemusí, tvrdila, že ju maloletý urážal, osočoval, poukázala na to, že maloletý začal v neprimeranom rozsahu navštevovať posilňovňu, čo uňho viedlo aj k svalovým problémom - svalovým horúčkam s potrebou 2x vyhľadať i pohotovosť, cvičeniam sa venoval neprimerane i v domácom prostredí a v dôsledku toho odsúval i prípravu na vyučovanie, poukázala na ňou vynaloženú snahu, aby sa viac venoval učeniu, ale maloletý prichádzal domov vo večerných hodinách po stretnutiach napr. s priateľkou, následne s ňou četoval, po večeri odchádzal do svojej izby s tým, že sa ide učiť, ale buď hral na gitare alebo pracoval na počítači, čo všetko uňho viedlo k zhoršeniu prospechu, keďže učeniu venoval len minimálny čas, taktiež poukázal na súrodenecké problémy, na údajné vyhadzovanie K. mladšieho syna N. z ich spoločnej izby po príchode K. domov; poprela tvrdenie otca, že by stará matka, teda matka matky, maloletému pri stretnutí pred školou vytýkala jeho zavinenie rozpadu rodiny, či jeho zodpovednosti za prípadné zdravotné problémy matky spôsobené odchodom maloletého zo spoločnej domácnosti; spomenula i odmietnutie účasti maloletého na 70-tom výročí svadby prastarých rodičov, ktoré odmietnutie zdôvodňoval potrebou učiť sa; namietala tvrdenia, že by maloletého zaťažovala neprimeranými domácimi prácami, poukázala na to, že od maloletého bolo očakávané, aby vyniesol smetný kôš každý deň, raz týždenne si poupratoval izbu a raz za dva týždne klietku pre zvieratá; namietala neschopnosť otca zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa bez spoluúčasti cudzej osoby, či už jeho priateľky alebo jeho rodičov. K svojim pomerom uviedla, že za bývanie v súvislosti s trojizbovým bytom, v ktorom býva s deťmi a priateľom, hradia mesačnú úhradu 250 €.

Matka uviedla, že si je vedomá toho, že maloletého nemôže nútiť, aby sa vrátil domov, ale vyjadrila nespokojnosť s tým, ak by maloletý bol zverený do starostlivosti otca.

Na uvedenom pojednávaní súd vypočul aj samotného maloletého a to bez prítomnosti rodičov, za prítomnosti kolíznej opatrovníčky, ktorý vo svojej obsiahlej výpovedi jednoznačne opakovane prejavil vôľu byť zverený do osobnej starostlivosti otca a jednoznačne prejavil vôľu, aby jeho styk s matkou nebol upravovaný rozhodnutím súdu, v tomto si chcel ponechať priestor na postupné obnovovanie kontaktov s matkou, nechcel, aby tieto kontakty boli striktné niekým stanovené. Opätovne, ako to vyplýva z prednesov a z písomných podaní otca, i zo správy K.. Q., poukázal na pretrvávajúce nezhody s matkou a s ostatnými členmi domácnosti u matky, poukázal taktiež na to, že v domácnosti u matky sa už necítil ako doma, nenachádzal tam pocit potrebnej jednak intimity, ako ani pocit vzájomnej spolupatričnosti, nemal tam pocit domova z dôvodu, že bol napr. neustále hodnotený, kritizovaný, nepochopený a to i v súvislosti s poukazom na nezhody s mladším bratom, ktorý, udával, že mu robil rôzne naprieky, následne sa mu vysmieval a pod. Zdôraznil, že odkedy je v starostlivosti u otca, našiel pocit domova, v domácnosti otca sa cíti veľmi dobre, keďže sa vedia všetci spoločne porozprávať i posrandovať, tvrdil i veľmi dobrý vzťah so synom priateľky, ktorého považuje za svojho nevlastného brata, s ktorým majú veľa spoločných

záujmov a zdôraznil, že odkedy je u otca, je doma veľmi rád, uprednostňuje tieto rodinné vzťahy, pričom kým žil u matky, domov sa obával prichádzať a preto sa snažil tráviť prevažnú dobu so svojou bývalou priateľkou, kamarátmi a pod., toho času sa na príchody domov teší, teší sa na spoločne strávené víkendy a pobyt u otca, uviedol, že si veľmi užíva.

Po oboznámení rodičov súdom o jednoznačne prejavenej vôle maloletého na uvedenom pojednávaní, matka navrhla upraviť výživné z jej strany na maloletého v sume 30 € mesačne v prípade zverenia maloletého do starostlivosti otca, otec nenavrhol žiadnu konkrétnu výšku výživného.

Prítomná kolízna opatrovníčka, navrhla návrhu otca vyhovieť, maloletého zveriť do jeho osobnej starostlivosti a zo strany matky určiť primerané výživné, vzhľadom na prednes maloletého a ním prejavenu vôľu, doporučovala styk matky s maloletým neupravovať.

Z výpovedí rodičov jednoznačne vyplynulo, že odkedy je maloletý v osobnej starostlivosti otca, matka na úhradu jeho potrieb nepripela žiadnou formou.

Z opisu mzdových listov priateľky otca vyplýva, že táto dosahuje priemerný mesačný čistý príjem 1.111 € a z daňového priznania priateľa matky vyplýva, že v roku 2013 jeho priemerný mesačný čistý príjem bol 1.418 €.

Podľa ust. 24 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa ust. § 25 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 63 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. 14)

U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 65 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa § 77 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Vzhľadom na vyššie uvedený zistený skutkový stav, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a vyhovel návrhu otca a maloletého K. zveril do jeho osobnej starostlivosti, čím zmenil predchádzajúce právoplatné vykonateľné rozhodnutie súdu, ktorým maloletý na základe schválenej rodičovskej dohody bol zverený do osobnej starostlivosti matky, k uvedenému súd dospel na základe vykonaných dôkazov uvedených vyššie, z ktorých jednoznačne vyplynula aktuálna potreba zásahu súdu, do pomerov účastníkov formou zmeny umiestnenia dieťaťa, keďže z vykonaných dôkazov jednoznačne vyplynulo, že potreby maloletého v domácnosti u matky, u ktorej sa zdržiaval do decembra 2013, neboli po všetkých stránkach uspokojované, dochádzalo k neustálym konfliktom medzi maloletým a matkou, ako i medzi maloletým a terajším partnerom matky, ktorú situáciu maloletý aj vzhľadom na svoj vek veľmi intenzívne vnímal a ktorá uňho vyvolávala pocity citového neuspokojenia, nedostatočného rodinného zázemia, maloletý v tomto prostredí nebol uspokojovaný po svojej citovej stránke, toto prostredie nenapĺňalo jeho očakávania, dôvodom čoho boli i opakované verbálne znevažovania otca dieťaťa zo strany matky, ktoré maloletého zasahovali v jeho citovej sfére. Z vykonaného dokazovania ďalej jednoznačne vyplynulo, že odkedy je maloletý v osobnej starostlivosti otca, k čomu došlo po jednoznačne prejavenej vôli maloletého a v tom čase i s daným súhlasom zo strany matky dieťaťa, sa cíti po všetkých stránkach uspokojovaný, našiel tam pocit rodinného zázemia, pocit spolupatričnosti, citovej súvŕžnosti, ako sám uviedol vo svojej výpovedi rodinné prostredie u otca napĺňa všetky jeho očakávania, v tomto prostredí je maximálne spokojný a na tejto danej situácii nechce nič meniť. Vzhľadom na vek maloletého i na jeho jednoznačnú intelektovú vyspelosť súd prihliadol k jeho vyjadreniam a k jeho jednoznačne opakovane prejavenej vôli tak, ako ju prejavil nielen vo svojej výpovedi pred súdom, ale aj u kolízneho opatrovníka a ako vyplynul takýto prejav jeho vôle i s vyjadrením oboch rodičov a preto zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, keďže dospel k záveru, že takáto zmena je jednoznačne v záujme maloletého.

Pri stanovení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého, ktorými potrebami sú potreby súvisiace s bývaním, ošatením, stravovaním, ako i so vzdelávaním a kultúrnym, i športovým vyžitím, na úhrade ktorých potrieb sú primerane sa podieľať obaja rodičia, kde na strane otca súd prihliadol k osobnej starostlivosti o maloletého od doby kedy maloletý je v jeho priamej starostlivosti, na rodinné prídavky, ktoré sú príspevkom štátu a ktoré sú určené na úhradu potrieb dieťaťa, k počtu vyživovacích povinností rodičov, ktorí okrem maloletého K. majú vyživovaciu povinnosť voči spoločnému mladšiemu synovi N., k tomu, že každý z rodičov dieťaťa žije v spoločnej domácnosti so svojim terajším partnerom, pričom ako partner matky, tak i partnerka otca majú vlastné príjmy, keďže sú samostatne zárobkovo činnými a teda súd prihliadol k tomu, že sa spolu s rodičmi dieťaťa podieľajú na nákladoch na ich domácnosť a samozrejme prihliadol aj k výške nimi dosahovaných príjmov a vzhľadom na uvedené dospel k jednoznačnému záveru, že stanovené výživné v sume 110 € je primerané a matka ním mohla a môže prispievať na úhradu potrieb maloletého od začiatku tohto sporného obdobia, teda od prvého dňa mesiaca, v ktorom otec doručil súdu návrh vo veci bez ohrozenia potrieb svojich a svojej domácnosti.

Vzhľadom na spätnú úpravu výživného došlo na strane matky za obdobie od 1.1.2014 do 30.6.2014 k vzniku dlžného výživného vo výške 660 € (t.j. súdom určené výživné po 110 € mesačne za 6 mesiacov uvedeného obdobia), ktoré dlžné výživné zaviazal matku zaplatiť k rukám otca dieťaťa do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, z vyčíslenej sumy dlžného výživného nebolo možné odpočítať žiadne plnenia zo strany matky, keďže, ako vyplynulo z vykonaných dôkazov, matka na úhradu potrieb maloletého za celé sporné obdobie neprispela žiadnou formou.

Aj keď matka navrhovala upraviť styk s maloletým, vzhľadom na všetky zistené skutočnosti a predovšetkým na opakovane vyjadrenú vôľu maloletého, súd rozhodol o neupravení styku matky s maloletým, keďže z vykonaných dôkazov vyplynulo, že otec v takomto styku maloletého s matkou nebráni a do budúcnosti nemieni brániť, maloletý sám prejavil vôľu obnovovania stretnutí s matkou len postupne a spôsobom, takým, aby tieto stretnutia mohol sám „riadiť“ a aby mu nebola direktívne určená intenzita takýchto stretnutí.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že po:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.1,2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).